

PRIORITEETTIAINETYÖRYHMÄN KOKOUS, 9.6.2014

**SUOMEN VESIENSUOJELUYHDISTYSTEN
LIITON KOMMENTIT**

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto

- Alueellisten vesiensuojeluyhdistysten yhteistyöelin
- Edustaa jäsenyhdistyksiä yhteisissä asioissa suhteessa valtiovaltaan ja muihin julkisiin yhteisöihin
- Osallistuu vesiensuojelua edistävien toimikuntien työskentelyyn ja antaa lausuntoja muun muassa mietinnöistä ja lakiesityksistä
- Tekee esityksiä ja aloitteita, joilla voidaan kehittää vesien käyttöön liittyviä organisaatioita sekä vesilainsäädäntöä

Alueelliset vesiensuojeluyhdistykset

- Kattava valtakunnallinen verkosto asiantuntijoita ja käytännön vesiensuojelutoimijoita
- Sertifioitu näytteenotto ja akkreditoitunut laboratoriot
- Vesiensuojeluyhdistyksillä rooli puolueettomana asiantuntijana jäsenistön ympäristölupa- ja viranomaisneuvotteluissa
- Yhteistarkkailujen suunnittelu ja koordinointi

Valtakunnalliset ohjeet haitallisten aineiden tarkkailujen toteuttamiselle

- Tarkkailujen toteuttamiselle tarvitaan yksiselitteiset valtakunnalliset ohjeet, jotta tarkkailuvelvollisten yhdenmukainen kohtelu toteutuu
- Ohjeistuksella varmistetaan myös tarkkailuaineiston yhdenmukaisuus ja tulosten laatu
- Aluehallintovirastojen antamien lupapäätösten ja ELY-keskusten valvontapäätösten tulisi nojata yhdenmukaiseen ohjeistukseen

Selvitykset kartoituksin

- Kartoituspohjaiset selvitykset ovat hyvä tapa kerätä tietoa ja raportoida kansallisesti päästöistä EU:lle
- Tulokset pysyvät paremmin hallinnassa ja laatu pysyy paremmin kontrollissa
- Haitta-ainetutkimukset ovat hankalia pienille laitoksille ja toimijoille (tutkimustilaus, näytteenotto, tulosten käsittely...)
- Kartoituspohjaisissa selvityksissä kustannustehokkuus on parempi kuin laitoskohtaisissa selvityksissä

Kustannustehokkuus

- Analyysit mitä tehdään, tehdään riittävän laadukkaasti, jotta tulosten hyödynnettävyys on hyvä
- Kannattaako pieniltä toimijoilta tarkkailla ko. yhdisteitä – tarkkailu ei vähennä vesistöjen haitta-ainekuormaa
- Ainakin alle 2000 asukkaan puhdistamot tulisi rajata pois laajemman jatkuvan tarkastelun piiristä
- Analyysikustannukset kyseisille aineille ovat niin korkeat, että yhden tarkkailukerran kustannukset voivat pienillä toimijoilla ylittää koko vuoden muut vesitarkkailukustannukset

Kustannustehokkuus

- Olemassa oleva tieto tulisi hyödyntää tehokkaasti, päällekkäistä tarkkailua tulisi kustannussyistä välttää

Aineiden valinta jatkotarkasteluun

- Määritysrajan alittuminen on huono kriteeri aineiden pois rajaamiselle jatkotarkastelusta
- Määritysraja on laboratorikohtainen muuttuva arvo, joka on riippuvainen mm. näytteen laadusta
- Soveltuvampi kriteeri olisi EQS-arvo (tai prosenttiosuus EQS-arvosta), mm. koska se perustuu aineiden ominaisuuksien perusteella tehtyyn arvioon

Haitta-aineiden vesistötarkkailu

- Kyseisten yhdisteiden tarkkailu vesistöistä vain erityisin perustein
- Tärkeää karsia epärelevantit aineet pois jatkuvan tarkkailun piiristä
- Valtakunnalliset suuntaviivat, alueelliset tavoitteet vesienhoidon suunnitelmiin ja tavoiteohjelmiin
- Tulisi selvittää mitkä haitta-aineet ovat vesiympäristön kannalta hankalimpia ja keskittyä niiden vähentämiseen ja eliminointiin syntylähteissä

Yhteenveto

- Tärkeää
 - Kustannustehokkuus
 - Suositetaan kartoitustyyppisiä selvityksiä
 - Yhtenäinen ohjeistus tarkkailuun valtakunnallisesti
 - Määritysraja on kestävä kriteeri aineiden valinnassa jatkotarkasteluun
- Vesiensuojeluyhdistykset ovat mukana valmistelussa ja jalkauttamassa tietoa kentälle